

TVIRTINU
Viešosios įstaigos Centrinės projektų
valdymo agentūros
Viešosios ir privačios partnerystės skyriaus
Vadovė Jekaterina Šarmavičienė

**(VIEŠOJO IR PRIVATAUS SEKTORIŲ PARTNERYSTĖS PROJEKTO PAGRINDINIŲ DUOMENŲ IR IŠVADOS DĖL
PROJEKTO IR PARTNERYSTĖS SOCIALINĖS EKONOMINĖS NAUDOS FORMA)**

CENTRINĖ PROJEKTŲ VALDYMO AGENTŪRA

VIEŠOJO IR PRIVATAUS SEKTORIŲ PARTNERYSTĖS PROJEKTO
Kauno sporto halės ir S. Dariaus ir S. Girėno stadiono valdymo modelio investicijų projektas (toliau – Projektas)
Viešojo ir privataus sektorių partnerystės (VPSP) projekto pavadinimas

ĮGYVENDINAMO
Kauno miesto savivaldybės administracijos (toliau – KMSA)
Institucija, įgyvendinanti VPSP projektą

PAGRINDINIAI DUOMENYS IR IŠVADA DĖL PROJEKTO IR PARTNERYSTĖS SOCIALINĖS EKONOMINĖS NAUDOS

I DALIS

INFORMACIJA APIE INVESTICIJŲ PROJEKTĄ

1. Informacija apie investicijų projektą	
1.1. Strateginis dokumentas, pagrindžiantis projekto poreikius	Įgyvendinama Vietos savivaldos įstatymo jai paskirtas savarankiškausias ir valstybės perduotas funkcijas, Kauno miesto savivaldybė planuoja savo trumpalaikę ir ilgalaikę veiklą. Šiuo metu savivaldybė įgyvendina Kauno miesto plėtros 2016-2022 metų strateginio plano, Kauno miesto 2019-2021 m. strateginio veiklos plano tikslus, uždavinius ir sprendinius, kurie turi užtikrinti miesto socialinius, ekonominius, technologinius, aplinkosauginius, inžinerinius ir kitus poreikius.
1.2. Sprendžiama problema / projekto poreikis	<p>Pagrindinė problema, kurią bus siekiama išspręsti įgyvendinant šį investicijų projektą (toliau – IP) – nepakankama neformaliojo ugdymo, sporto, kultūros ir kitų viešųjų paslaugų kokybė Kauno mieste.</p> <p>Pagrindinės priežastys, kurios sąlygoja kokybiškų sporto, kultūros ir kitų viešųjų paslaugų prieinamumo ir kokybės trūkumą:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Kauno mieste stebimas augantis konferencinių renginių, kultūros bei neformaliojo švietimo poreikio didėjimas; - Kauno S. Dariaus ir S. Girėno stadionas yra vienintelis stadionas Lietuvoje, kurio infrastruktūra atitinka tarptautinius reikalavimus lengvosios atletikos varžybų rengimui, tačiau infrastruktūra yra fiziškai bei morališkai pasenusi; - Kauno sporto halės infrastruktūra ne tik pasenusi, tačiau ir nėra pritaikyta vykdyti neformaliojo ugdymo veikloms, kurių paklausa pastaruosiu metu yra sparčiai auganti.
1.3. Tikslas ir siekiamas rezultatas	<p>Projekto tikslas – sudaryti palankias sąlygas neformaliojo švietimo, sporto, kultūros ir kitų viešųjų paslaugų gerinimui Kauno mieste, įveiklinant Kauno sporto halę bei S. Dariaus ir S. Girėno stadioną bei optimizuojant šių objektų valdymą.</p> <p>Uždavinys – parinkti efektyviausią Kauno sporto halės ir S. Dariaus ir S. Girėno stadiono veiklos modelį, atitinkantį tikslinių grupių poreikius ir sudarantį sąlygas paslaugų kokybės gerinimui ir prieinamumo didinimui.</p> <p>Siekiami minimalūs kiekybiniai ir kokybiniai rezultatai:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Sukurtos naujos darbo vietos – ne mažiau nei 15; - Padidintas Kauno sporto halės ir S. Dariaus ir S. Girėno stadiono prieinamumas – sudarytos sąlygos neformaliajam ugdymui. Išplėsti neformaliojo ugdymo paslaugų infrastruktūra 900 mokinių. Skaičiuojama, kad halės salėje įvairias sporto šakas galės

	<p>lankyti 480 mokinių, jeigu vyks 2 užsiėmimai per savaitę. Dar 420 mokinių bus pagerinta neformaliojo ugdymo paslaugų kokybė, suteikiant konferencijų sales vaikų užsiėmimams.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Pritrauktų lankytojų skaičius į kultūros renginius – apie 100 tūkst. per metus; - Pritrauktų lankytojų skaičius į sporto renginius – apie 70 tūkst. per metus.
1.4. Nagrinėtos investicijų projekto įgyvendinimo alternatyvos	<p>I alternatyva – Kauno sporto halės bei S. Dariaus ir S. Girėno stadiono veiklos užtikrinimas, veiklos vykdymą perduodant privačiam subjektui pagal koncesijų sutarties sąlygas.</p> <p>II alternatyva – Kauno sporto halės bei S. Dariaus ir S. Girėno stadiono veiklos užtikrinimas, veiklos vykdymą perduodant privačiam subjektui pagal paslaugų (nuomos) teikimo sutarties sąlygas.</p>
1.5. Projekto ataskaitinis laikotarpis	
1.6. Pasirinkta alternatyva	

CPVA išvada

I. Paklausos ir pasiūlos / poreikio / prielaidų pagrįstumas

Paklausos ir pasiūlos analizė parodė, nors ir per pastarąjį laikotarpį Kauno miesto savivaldybėje mažėjo gyventojų ir bendras mokinių skaičius, tačiau atsižvelgiant į faktinius duomenis ir bendrąsias tendencijas mokinių, lankančių neformaliojo ugdymo programas, skaičius kiekvienais metais auga, taip pat pateikta analizė atskleidė, kad yra pakankamai didelis gyventojų susidomėjimas kultūriniais, bendruomeniniais ir sporto renginiais. Svarbu paminėti, kad rekonstravus stadioną, jis atitiks tarptautinių stadionų, kuriuose rengiamos aukšto rango tarptautinės varžybos, UEFA ir IAAF standartus bei reikalavimus, todėl atsiranda galimybės rengti tarptautinio lygio renginius ir varžybas (organizuoti tarptautinio futbolo rungtynes ar aukšto lygio lengvosios atletikos rungtynes). Šiuo IP pagrindinis dėmesys skiriamas patalpų / infrastruktūros - Kauno sporto halės (toliau – Halė) bei S. Dariaus ir S. Girėno stadiono (toliau – Stadionas) įveiklinimui, tokiu būdu bus prisidedama prie mokinių, moksleivių ir suaugusiųjų mokymosi įvairių neformalių veiklų, sporto šakų, bus keliamas jų sportinis meistriškumas, skatins gyventojus didinti fizinį aktyvumą, bei rengti vietines ar tarptautines varžybas, kultūros renginius. Svarbu paminėti, kad pagal pateiktas prielaidas, pagrindinį Stadiono lankytojų srautą į planuojamus renginius (koncertai, kultūros ir visuomeniniai renginiai), kurių per metus numatoma 6 vnt., sudarys Kauno miesto ir apskrities gyventojai. Atsižvelgiant į kitus sportinės pakraipos renginius (lengvoji atletika, nacionalinės ir tarptautinės futbolo rungtynės), kurių numatoma per metus surengti daugiau nei 20 vnt., lankytojų sudėtis detalčiau neišskirti, tačiau vertinant renginių specifiškumą, jie galėtų pasiskirstyti proporcingai tarp vietinių ir regioninių, bei nedidelę dalį atvykstančių iš užsienio. Paminėtina, jog planuojamas panašaus pajėgumo stadionas įgyvendinant Daugiafunkcio sveikatinimo, ugdymo, švietimo, kultūros ir užimtumo skatinimo komplekso projektą Vilniuje (toliau - Nacionalinis stadionas), todėl nors ir rengėjas atsižvelgė į šį faktorių, tačiau pastačius Nacionalinį stadioną, nacionalinių ir tarptautinių sporto renginių, kurių apimčiai didžiąją dalį įtakos gali daryti planuojamų rengti sporto šakų federacijų sprendimai, Stadione gali sumažėti. Šiuo metu Lietuvoje ir pasauliniu mastu sukelti COVID-19 pandemijos padariniai apriboja tiek sportinę, tiek kultūrinę veiklą, tuo pačiu koreguoja renginių ir užsiėmimų apimtį, todėl dėl neapibrėžtumo ilgalaikėje perspektyvoje ir įvertinus faktą, jog gali būti sukurtas dar vienas didelis sportinės pakraipos objektas Vilniuje – Nacionalinis stadionas, paklausos apimtį ir prognozuojamas lankytojų srautas rekonstruotam Stadionui turėtų būti vertinamas mažesne apimtimi (pesimistiškiau).

II. Tikslas ir rezultato atitikimas sprendžiamai problemai

Įvertinus, kad šiuo metu nagrinėjamoje teritorijoje tikslinių grupių poreikius atitinkanti infrastruktūra yra rekonstruojama bei metų bėgyje planuojama, kad darbai bus užbaigti, o atnaujintos patalpos bus pradėtos eksploatuoti, Projektu siekiama rasti geriausią sprendimą ir valdymo būdą Halės ir Stadiono įveiklinimui, sudarant palankias sąlygas neformaliojo švietimo, sporto, kultūros ir kitų viešųjų paslaugų gerinimui Kauno mieste. Pažymėtina, jog vien tik renovuoti objektai nesukuria naudos ir neišsprendžia problemų visa apimtimi, kurios aprašytos IP, būtina patalpas aprūpinti įranga, inventoriu ir kitomis priemonėmis, todėl šio IP apimtimi labiau siekiama atskleisti ne valdymo būdo pasirinkimą, o su paslaugos kokybės gerinimu ir prieinamumo didinimu susijusios įrangos patalpų aprūpinimą. Bendras patalpų įveiklinimas turėtų būti vertinamas kompleksiskai, neskaidant projektų į atskiras dalis ar darbus, tačiau IP kontekstas leidžia suprasti bendrą problematiką ir siektinus rezultatus, nors Halė ir Stadionas jau yra renovuojami pagal patvirtintus jų techninius sprendinius, todėl neatsižvelgiant į šiuo metu pandemijos metu esančius suvaržymus, manoma, kad, planuojamų vykdyti paslaugų poreikis ir faktinis veiklų vykdymas nuo 2023 m. yra pagrįstas.

III. Pasirinkto analizės metodo pagrįstumas ir principo pasirinkimas

IP alternatyvos apskaičiuotos sąnaudų – naudos analizės (toliau - SNA) metodu, tarpusavyje buvo vertinamos ir lyginamos pagal ekonominius rodiklius. SNA analizei buvo pasirinktas efektyvumo principas, kuris nusako, jog visomis nagrinėtinomis alternatyvomis siekiama tų pačių ar panašių rezultatų, o ekonominiu požiūriu pasirinkta alternatyva kitų alternatyvų atžvilgiu yra efektyviausia ir su paslaugos vykdymu susijusio siektino rezultato sprendimo būdas yra optimalus. Šio IP kontekste laikoma, kad pasirinktas analizės metodas ir principas yra pagrįstas.

IV. Nagrinėtų alternatyvų korektiškumas. Pasirinktos alternatyvos pagrįstumas

Halė ir Stadionas, kuriuose planuojamos vykdyti veiklos šiuo metu yra rekonstruojami kitais finansavimo šaltiniais ir į šio IP apimtį nėra įtraukiamos. Šiuo IP planuojama įsigyti įrangą ir inventorių neformaliojo švietimo, sporto, kultūros ir kitų viešųjų paslaugų vykdymui, tačiau vertinant šio IP specifiškumą, tikslas - rasti efektyviausią Halės ir Stadiono veiklos modelį, atitinkantį tikslinių grupių poreikius, sudarantį sąlygas paslaugų kokybės gerinimui ir prieinamumo didinimui, todėl IP nagrinėjami Halės ir Stadiono veiklos organizavimo ir valdymo būdai, - operatoriaus atranka nuomos ar koncesijos pagrindais.

Nors IP nurodoma, jog siekiama rasti geriausią nagrinėjamų objektų valdymo būdą (nuoma arba koncesija), tačiau iš esmės išsamiau atlikta ir išnagrinėta tik viena alternatyva, – įrangos įsigijimas ir atvaizduojamas koncesijos valdymo būdas, kadangi abiejų alternatyvų finansinis srautas - tiek investicijų, uždirbamų pajamų, patiriamų išlaidų atžvilgiu yra identiškos, skiriasi tik turto likutinės vertės apskaičiavimai, nes pasirinktas analizės laikotarpis koncesijos atveju 15 m., nuomos - 10 metų. Vertinant esminius operatoriaus atrankos nuomos ar koncesijos pagrindais aspektus, šiems metodams taikomi reikalavimai bei finansinių srautų pasiskirstymas yra skirtingi. Pabrėžtina, kad viešosios infrastruktūros nuomos atveju, laikotarpio trukmę riboja įstatymas (iki 10 m.) be to, vertinant bendrą IP aprašomą problematiką, nuomos analizė ir vertinimas nėra korektiškas, kadangi išnuomojus infrastruktūrą, privatus subjektas nebūtų atsakingas nei užplanuojamų veiklų vykdymą, nei už jų kokybę, apimtį ar kitus IP siektinus rezultatus, todėl vertinama kaip KMSA pasirinkimą šiuos objektus perduoti privačiam operatoriui koncesijos pagrindais su visais veiklos kontrolės mechanizmais (dėl analizėje taikomo skirtingo laikotarpio skaičiuojant

finansinius ir ekonominius srautus, tą parodė alternatyvų EGDV ir ENIS rodiklių reikšmės). Nors metodologinės nuostatos reikalauja atlikti alternatyvų analizę atsižvelgiant į investavimo objektą (šiuo atveju investuojama į įrangą), tačiau kiti objektų aprūpinimo įranga ir inventoriumi sprendiniai detaliau šiame IP nenagrinėti.

Pabrėžtina, jog vien tik įrangos įsigijimas bei su veiklos vykdymu susijusių pajamų ir veiklos išlaidų atvaizdavimas IP analizėje neatskleidžia viso finansinio ir ekonominio potencialo, o apskaičiuota nauda pagal analizėje taikomus naudos komponentus galimai nebus sugeneruota visa apimtimi. Siekiant įvertinti visą šių rekonstruojamuose Halėje ir Stadione planuojamų vykdyti veiklų apimtį bei kuriamą socialinę - ekonominę naudą, tikslingas išsamesnis vertinimas/analizė, į investicijas įtraukiant ir Halės ir Stadiono rekonstrukcijos darbus ir kitas su šiais darbais susijusias išlaidas arba naudos komponentų įverčiams pritaikyti koeficientus, proporcingus investicijų ir su jomis susijusių išlaidų dydžiui. Atsižvelgiant į tai vertinama, kad deklaruojama nauda šio Projekto kontekste, neturint papildomų duomenų, galimai yra pervertinta.

2. Investicijų projekto finansiniai duomenys (realios vertės)			
	Finansinio srauto vertė (be PVM)	Rizikų vertė (be PVM)	Finansinio srauto su rizika vertė (be PVM)
2.1. Kapitalo išlaidos	2 311 310	468 730	2 780 040
2.1.1. Investicijos	1 803 460	321 678	2 125 138
2.1.2. Reinvesticijos	507 850	147 052	654 902
2.2. Investicijų likutinė vertė	55 035	18 117	73 152
2.3. Veiklos pajamos	8 763 365	2 297 757	6 465 608
2.4. Veiklos išlaidos	2 680 192	882 264	3 562 456
2.4.1. Žaliavos	0	0	0
2.4.2. Darbo užmokesčio išlaidos	816 575	268 800	1 085 375
2.4.3. Elektros energijos išlaidos	1 067 556	351 418	1 418 974
2.4.4. Šildymo (išskyrus elektrą) išlaidos	505 510	166 404	671 914
2.4.5. Infrastruktūros būklės palaikymo išlaidos	168 131	55 345	223 476
2.4.6. Kitos išlaidos	122 420	40 298	162 718
2.5. Grynasis lėšų srautas (2.1 - 2.2 - 2.3 + 2.4)	-3 826 898	-964 880	-196 264

CPVA išvada

I. Kapitalo išlaidų, veiklos pajamų (įskaitant pajamų kainodarą, jei taikoma) ir veiklos išlaidų pagrindumas.
Pastebėjimai dėl kapitalo išlaidų

IP alternatyvoms įgyvendinti suplanuotos investicijos į Halės ir Stadiono įrangą ir inventorių grindžiamos pateiktais tiekėjų komerciniais pasiūlymais ir apklausos pažymomis. IP analizei koncesijos atveju taikomas 15 m. ataskaitinis laikotarpis, nuomos atveju – 10 m. Veiklos tęstinumui užtikrinti, abiejų alternatyvų atveju numatytos reinvesticijos į inventorių ir įrangą, kurių tarnavimo laikotarpis yra trumpesnis nei 15 m., apskaičiuota likutinė vertė. Atsižvelgiant į tai, kad kai kurie tiekėjų pasiūlymai yra 2019 metų ir ilgesniu periodu faktinės kainų vertės gali kažkiek skirtis nuo planuojamų, taip pat vienam įsigyjamam įrangos ar inventoriaus vienetui yra pateikiami tik po vieną pasiūlymą ir negalima atlikti skirtingų tiekėjų kainų palyginimo, laikoma, kad investicijų dydis į prognozuojamą lankytojų srautą, nustatytas korektiškai tik iš dalies.

Pastebėjimai dėl pajamų

Rekonstravus infrastruktūrą – Halę ir Stadioną, bei įgyvendinus Projektą aprūpinant veiklų vykdymui būtiną įrangą ir inventorių bus generuojamos pajamos, kurias sudarys: iš neformalaus ugdymo užsiėmimų, koncertų, kultūrinių ir visuomeninių renginių, nacionalinių bei tarptautinių futbolo ir lengvosios atletikos čempionatų, patalpų nuomos maitinimo paslaugoms teikti ir kt.

Generuojamos pajamos (jų pokytis) apskaičiuotos įvertinant lankytojų srautus pagal planuojamas organizuoti neformalias ugdymo veiklas, užsiėmimus lankysiančių asmenų amžiaus grupes, planuojamas organizuoti sporto veiklas ir renginius, laikotarpius (mėnesius, savaitės dienas), paros laiką ir pan., prielaidos – prognozuojamas abiejų objektų apkrovimas / užimtumas, neformalaus ugdymo, sveikatinimo, sporto veiklų, renginių ir kt. renginių įkainiai, grindžiami atsižvelgiant į iki objektų rekonstrukcijos vykdytų veiklų faktinę informaciją ir rinkoje jau egzistuojančias panašaus pobūdžio veiklas vykdančių įstaigų faktinius ir prognozuojamus duomenis. Kai kurios prielaidos vertinant pajamų apimtį per daug optimistinės įgyvendinus Projektą, nes:

- neaišku, kaip bus užtikrinta, jog net 75 proc. Halėje laiko užims neformaliojo ugdymo užsiėmimai, įvertinant ir tai jog vaikų užsiėmimams salė bus dalinama į 4 dalis, nors numatyta futbolas, krepšinis ir kt. sporto šakos, kurioms būtinas didesnis užimtumo plotas;
- neaišku, kokiais motyvais remiantis didinama Halės pagrindinės salės savaitgalio nuomos kaina 50 proc. skirta parodoms, konferencijoms, mugėms, sporto varžyboms ir pan.;
- įprastai konferencijos, mokymai ir panašaus pobūdžio renginiai vyksta visą darbo dieną arba nuomojama salė visai dienai, įskaitant salės paruošimą ir sutvarkymą, todėl neaišku ar nėra pervertinta 6 universalių salių panaudojimo nuomos galimybės, kai tomis pačiomis dienomis bus organizuojami planuojami renginiai ir neformalaus ugdymo užsiėmimai.

Taip pat svarbu paminėti, kad šiuo metu ir ateinančiu laikotarpiu kyla daug neapibrėžtumo dėl planuojamų veiklų vykdymo organizavimo ir tuo pačiu dėl planuojamų generuoti pajamų, kuriuos koreguoja pandemijos sukelti padariniai, todėl būtų tikslinga bent pirmaisiais veiklų vykdymo metais pajamų apimtį prognozuoti ženkliai pesimistiškesnes.

Pastebėjimai dėl veiklos išlaidų

IP pateikiama išlaidų struktūra, kuri aktuali tokio pobūdžio Projektui - tai renovuotų objektų / infrastruktūros būklės palaikymo ir eksploatacinės išlaidos, darbo užmokesčio bei kitos su organizuojama veikla susijusios ir aktualios išlaidos. Šildymo, elektros, vandens bei nuotekų surinkimo išlaidos apskaičiuotos remiantis šių objektų parengtuose techniniuose projekte numatytais charakteristikomis, darbo užmokesčio sąnaudos įvertintos ir apskaičiuotos atsižvelgiant į planuojamą įdarbinti personalo kiekį – naujai sukuriamas darbo vietas, kurių

dydis apskaičiuotas remiantis Lietuvos Respublikos statistikos departamento skelbiamais vidutinės darbo vietos kainos duomenimis Kauno mieste, kitos išlaidos būdingos tokiai veiklai vykdyti įvertintos ir apskaičiuotos atsižvelgiant į kitų įstaigų vykdančių panašią veiklą praktiką ir faktiniais duomenimis.

Kadangi renovuojamuose Halėje ir Stadione dalis veiklų jau vyko iki rekonstrukcijos ir įgyvendinus kompleksinius projektus bus praplečiamos planuojamų organizuoti veiklų spektras ir apimtis, todėl išlaidų pokyčiui taikyti ir apskaičiuoti išlaidų dydžiai remiantis techninio projekto ir kitų šaltinių duomenimis laikomi pagrįsti.

II. Rizikos identifikavimo ir poveikio įvertinimo korektiškumas

IP rizika įvertinta standartinėje skaičiuoklėje nuo pateiktų finansinių srautų, todėl apskaičiuotos rizikų vertės nurodytiems pinigų srautams laikomos pagrįstomis. Pasikeitus prielaidoms, t. y. padidėjus Projekto investicijoms, įgyvendinimo išlaidoms ir / ar sumažėjus pajamoms, kistų ir su šiais srautais susijusių rizikų vertės.

3. Investicijų projekto finansinė, socialinė-ekonominė nauda			
3.1. Finansiniai rodikliai ¹	FGDV investicijoms ²	FVGN investicijoms ³	FNIS ⁴
	2 378 126	19,87%	1,58
3.2. Socialinio-ekonominio poveikio naudos (žalos) ir išorinis poveikis	Projekto socialinei ekonominei nauda įvertinti, taikomi šie komponentai: - pasiryžimas sumokėti už padidėjusį neformaliojo švietimo paslaugų prieinamumą ir pagerėjusią kokybę (vaikams skaičiuojama išvengtos auklės samdymo sąnaudos); - pasiryžimas sumokėti už lankymąsi kultūros objekte.		
3.3. Ekonominiai rodikliai	EGDV ⁵	EVGN ⁶	ENIS ⁷
	33 200 917	175,39%	9,99

CPVA išvada

I. Išorinio socialinio-ekonominio poveikio apskaičiavimo pagrindimas. Rodiklių vertinimas.

Išorinio socialinio-ekonominio skaičiavimams pagal komponentą „Pasiryžimas sumokėti už padidėjusį neformaliojo švietimo paslaugų prieinamumą (išvengtos auklės samdymo sąnaudos (vaikams))“ naudojamas metinis prognozuojamas vaikų grupinių užsiėmimų ir suaugusiųjų skaičius bei jų trukmė, kuri dauginama iš kasmetinių įverčių reikšmės. Svarbu paminėti, kad suaugusiems lankytojams

¹ Skaičiuojami, naudojant nominalius pinigų srautus, t. y. įvertinant infliacijos įtaką.

² Finansinė grynoji dabartinė vertė (FGDV) – būsimų projekto pajamų ir (investicijų ir veiklos) išlaidų skirtumo dabartinė vertė.

³ Finansinė vidinė gražos norma (FVGN) – tai tokia projekto gražos norma, kuriai esant FGDV lygi nuliui.

⁴ Finansinės naudos ir išlaidų santykis (FNIS) – būsimų projekto pajamų ir veiklos išlaidų dabartinių verčių santykis.

⁵ Ekonominė grynoji dabartinė vertė (EGDV) – būsimų projekto socialinės ekonominės naudos ir patiriamų išlaidų dabartinė vertė.

⁶ Ekonominė vidinė gražos norma (EVGN) – projekto socialinė-ekonominė gražos norma, kuriai esant EGDV lygi nuliui.

⁷ Ekonominės naudos ir išlaidų santykis (ENIS) – būsimos projekto socialinės ekonominės naudos išlaidų dabartinių verčių santykis.

pasiryžimas sumokėti už padidėjusį neformaliojo švietimo paslaugų prieinamumą turėtų būti vertinamas ir apskaičiuojamas kitu principu: kelionės laikas + TPES + užsiėmimo kaina, naudojant metinį suaugusiųjų privačių lankytojų srautą. Papildomos korekcijos nebuvo atliekamos, tačiau ir pesimistiniu vertinimu, naudos apimtis šiai tikslinei vartotojų grupei pagal minimą komponentą būtų kažkiek didesnė.

Atsižvelgiant į IP specifiškumą ir į tai, jog rekonstravus Halę ir Stadioną bus organizuojami ne tik neformalaus ugdymo užsiėmimai, tačiau ir sportiniai, kultūriniai ir kt. renginiai, projektas papildomai priskirtas Kultūros sektoriui, bei vertinamas ir skaičiuojamas išorinis poveikis pagal naudos komponentą „Pasiryžimas sumokėti už lankymąsi kultūros objekte“. IP įvertintas planuojamas renginių skaičius bei lankytojų srautas, kuris procentaliai suskirstytas pagal grupes (vietiniai, regioniniai, nacionaliniai), darant prielaidą, kad didžiąją daugumą sudarys vietiniai lankytojai. Dėl pirminiame IP skaičiavimuose padarytų techninių klaidų, KMSA atliko perskaičiavimus, naudojant aktualias įverčių reikšmes kiekvienai prielaidose nurodytai lankytojų srauto grupei, todėl ekonominių rodiklių reikšmės šiek tiek sumažėjo (EGDV – 27 091 360, ENIS – 8,33).

Nors Projektas ir naudingas, tačiau dėl ankstesnėse vertinimo dalyse išsakytų priešasčių, jog vien tik įrangos įsigijimas bei su veiklos vykdymu susijusių pajamų ir veiklos išlaidų atvaizdavimas IP analizėje neatskleidžia tikrosios ekonominės naudos, ir norint įvertinti visą šių rekonstruojamuose Halėje ir Stadione kuriamą socialinę - ekonominę naudą, tikslingas kompleksinis ir išsamesnis vertinimas į analizės apimtį įtraukti ir Halės ir Stadiono rekonstrukcijos darbus bei kitas su šiais darbais susijusias išlaidas arba naudos komponentų įverčiams pritaikyti koeficientus, proporcingus investicijų ir su jomis susijusių išlaidų dydžiui. Atsižvelgiant į nurodytas aplinkybes vertinama, kad deklaruojama nauda šio Projekto kontekste, neturint visų papildomų duomenų, galimai yra pervertinta arba iš dalies dubliuojasi su kituose projektuose pateiktais skaičiavimais ir rodiklių reikšmės būtų gerokai kuklesnės.

Atkreiptinas dėmesys, jog IP „2.2. Projekto sąsajos su kitais projektais“ dalyje pateikta informacija apie šių Halės ir Stadiono investicijų į rekonstrukcijos darbus vertės, kurios atitinkamai siekia ~17,4 mln. Eur ir ~7,8 mln. Eur ir atlikus preliminarius skaičiavimus (nekeičiant IP nurodytų prielaidų, neskaičiuojant likutinės vertės ir kitų finansinių srautų), ekonominiai rodikliai išliktų dar vis teigiami (ENIS – 1,07, EGDV - 1 975 019) ir atitiktų keliamus reikalavimus (ENIS>1, EGDV>0), tačiau pasikeitus aplinkybėms dėl planuojamų veiklų vykdymo apimties ar įvykus kitiems nenumatytiems atvejams (pvz. pandemijos sukelti padariniai taikytų atitinkamus ribojimus), dėl kurių pasikeistų planuojama vykdyti veikla ir / ar sumažėtų lankytojų, renginių srautas, tokių kompleksinių investicijų įgyvendinimas socialiniu ir ekonominiu požiūriu nebūtų naudingas įgyvendinti.

II DALIS

INFORMACIJA APIE PARTNERYSTĖS TAIKYMO TIKSLUS, PP APIMTĮ IR IŠVADA APIE PARTNERYSTĖS TAIKYMO TIKSLINGUMĄ IR NAUDĄ

4. VPSP pagrindiniai duomenys	
4.1. VPSP taikymo priežastys	
4.2. Pasirinktas VPSP būdas	Koncesija
4.3. Privataus subjekto atrankos būdas	Konkursas
4.4. VPSP projekto pasirengimo terminai	
4.5. VPSP sutarties laikotarpis	15 metų
4.5.1. projektavimo / statybų (remonto) laikotarpis	6 mėnesiai
4.5.2. paslaugų teikimo laikotarpis	13 metų
<p>CPVA išvada</p> <p>I. VPSP taikymo tikslingumas</p> <p>Pagal pateiktą informaciją, dėl privataus subjekto turimų profesinių žinių, patirties, VPSP taikymas leistų įveikinti, pritaikyti Halę ir Stadioną, prižiūrėti rekonstruotą Infrastruktūrą efektyvesniu būdu, siekiant padidinti pagerinti neformalaus ugdymo, sporto ir laisvalaikio bei kultūros paslaugų Kauno mieste prieinamumą bei pagerinti teikiamų paslaugų kokybę.</p> <p>Vadovaujantis Vietos savivaldos įstatymo 9 str. 3 d., KMSA planuoja perduoti viešųjų paslaugų (neformalaus ugdymo) teikimą, kai viešosios paslaugos teikimas yra ūkinė veikla, kaip ji apibrėžta Lietuvos konkurencijos įstatymo 9¹ straipsnyje. O taip pat KMSA planuoja suteikti privačiam subjektui teisę vykdyti komercinę veiklą organizuojant sporto, kultūros ir laisvalaikio renginius, nuomojant Halę ir Stadioną, Šiuo atveju, KMSA pati negali vykdyti ūkinės komercinės veiklos, kad nebūtų diskriminuojami kiti ūkio subjektai. Tokia veikla turi būti perduodama privačiam subjektui, atrinktam laikantis lygiateisiškumo, skaidrumo ir kitais įstatymuose nustatytais principais. Atsižvelgiant į tai, kad privatus subjektas teiks ne tik viešąsias paslaugas, tačiau vykdys ir ūkinę komercinę veiklą, o taip pat į tai, kad šiuo metu Koncesijų įstatyme nėra nustatyta tvarka ir atvejai, kada savivaldybė gali pavesti jos kontroliuojamam juridiniam asmeniui teikti viešąsias paslaugas, Projekte nurodytų ūkinių komercinių veiklų perdavimas privačiam subjektui yra pagrįstas.</p> <p>II. VPSP būdas</p> <p>Pagal pateiktą partnerystės klausimyną galima daryti išvadą, kad pasirinktas tinkamas VPSP būdas – koncesija, kadangi:</p> <ul style="list-style-type: none"> - pagal šiuo metu atliktus skaičiavimus ir numatytus Projekto tikslus, privačiam subjektui perduodama statybos rizika įsigyjant ir įrengiant trūkstamą įrangą / įrenginius (toliau – Įranga), bus suteikiama teisė vykdyti ūkinę komercinę veiklą naudojant KMSA turtą – Halę 	

ir Stadioną, kurios įrengimui ir pritaikymui Projekte numatytoms veikloms, privatus subjektas turės įsigyti Įrangą ir ją sumontuoti / įrengti / įdiegti;

- privatus subjektas bus atsakingas už tinkamą paslaugų teikimą, t. y. įsigyti ir įdiegti tinkamą paslaugų teikimui Įrangą, prižiūrėti per visą VPSP sutarties laikotarpį, užtikrinti, kad Halė ir Stadionas būtų prieinami Kauno miesto gyventojams ir svečiams, o taip pat, kad tiek teikiamos viešosios paslaugos (neformalus ugdymas), tiek ir vykdoma komercinė veikla (sporto, kultūros, laisvalaikio renginių organizavimas) būtų tinkamos kokybės t. y. privačiam subjektui planuojama perduoti tinkamumo riziką;

- privatus subjektas bus atsakingas už Halės ir Stadiono įveiklinimą teikiant viešąsias paslaugas (neformalaus ugdymo) bei vykdant ekonominio-komercinio pobūdžio veiklas, kurių negali tinkamai įgyvendinti KMSA: sporto, kultūros, laisvalaikio renginių organizavimas, maitinimas, reklaminių plotų nuoma, patalpų nuoma. Privatus subjektas gaus pajamas iš tiesioginių paslaugų naudotojų. Viešojo sektoriaus mokėjimai nėra numatomi.

Privatus subjektas turės užtikrinti Halės ir Stadiono prieinamumą visiems suinteresuotiems lankytojams visus kalendorinius metus. Privatus subjektas turės teisę nuomoti Halės ir Stadiono erdves / patalpas suinteresuotiems asmenims arba pats organizuoti neformalaus ugdymo užsiėmimus bei įvairius renginius, pardavinėti bilietus į renginius. Rekomenduojama dėl viešųjų paslaugų (neformalaus ugdymo) kainodaros derėtis su dalyviais koncesijos konkurso metu, siekiant užtikrinti, kad tokios paslaugos būtų prieinamos kuo platesniam paslaugų gavėjų ratui.

Darytina išvada, kad VPSP būdas atitinka koncesijos požymius, kadangi statybos, tinkamo ir paklausos rizikos perduodamos privačiam subjektui.

III. VPSP sutarties terminas

Pagal pateiktą informaciją, privačiam subjektui bus perduotas KMSA rekonstruotas turtas – Halė ir Stadionas, o privatus subjektas bus atsakingas tik už investicijas į Įrangą Halėje ir Stadione per pakankamą 6 mėnesius. Paslaugas planuojama teikti virš 14 metų (bendras maksimalus Sutarties terminas – 15 metų). Vadovaujantis Koncesijų įstatymo 17 str., VPSP sutarties terminas negali būti ilgesnis už laikotarpį, per kurį privatus subjektas pagrįstai gali tikėtis atgauti atliekant darbus ir teikiant paslaugas įdėtas investicijas ir būtų gauta investuoto kapitalo grąža. Atsižvelgiant į IP ir partnerystės klausimynę (toliau – PK) pateiktą informaciją bei šios Išvados skyriuje „9. VPSP projekto finansinis gyvybingumas“ pateiktus duomenis, nurodytas maksimalus VPSP sutarties terminas (15 metų) yra pagrįstas. Tačiau siekiant užtikrinti Koncesijų įstatymo reikalavimą dėl sutarties termino apskaičiavimo, rekomenduojama VPSP sutartyje numatyti, kad: 1) VPSP sutartis pasibaigtų anksčiau numatyto 15 metų termino, jeigu privatus subjektas investicijas susigrąžintų anksčiau; 2) privatus subjektas mokės koncesijos mokesčių KMSA arba dalinsis pajamomis su KMSA, jeigu privataus subjekto pajamos viršytų tam tikrą VPSP sutartyje nustatytą pajamų ribą.

5. Turtas

5.1. Perduodamas turtas

Kauno sporto halė, unikalus Nr. 1993-9030-6010, esanti Perkūno al. 5 Kaune.

S. Dariaus ir S. Girėno stadionas, unikalus Nr. 1993-9030-6031-/ 3G1, esantis Perkūno al. 5, Kaune

5.2. Naujai kuriamas turtas pagal viešojo subjekto poreikius.	Kilnojamas ilgalaikis turtas – įranga, įrenginiai ir baldai, kurie turi būti sumontuoti / įdiegti Halėje ir Stadione (detalus sąrašas pateiktas PK).
5.3. Naujai kuriamas turtas privataus subjekto rizika.	
<p>CPVA išvada</p> <p>I. Turto perdavimas</p> <p>Nurodyto KMSA nuosavybės teise priklausančių Halės ir Stadiono (išskyrus žemę) perdavimo būdas – nuoma – yra galimas pagal Koncesijų įstatymą. Perduoto turto savininkė VPSP sutarties galiojimo metu ir jai pasibaigus išliks KMSA. Kadangi perduodami jau rekonstruoti Halė ir Stadionas, todėl projektavimo bei statybos rangos darbų privačiam subjektui nereikės vykdyti ir atitinkamai žemės sklypas nėra perduodamas.</p> <p>Naujai sukuriamas kilnojamas (ilgalaikis) turtas - Įranga VPSP sutarties galiojimo laikotarpiu privačiam subjektui priklausys nuosavybės teise. Pasibaigus VPSP sutarčiai naujai sukuriamas, įgytas privataus subjekto lėšomis kilnojamas (ilgalaikis) turtas Įranga bus neatlygintinai perduodamas KMSA.</p> <p>II. Apribojimai</p> <p>Apribojimų Halės ir Stadiono atžvilgiu nėra nustatyti.</p>	

6. Veiklos	
6.1. Veiklų perdavimas privačiam subjektui	
6.1.1. Privačiam subjektui perduodamos vykdyti veiklos (viešosios paslaugos ir / ar ūkinė komercinė veikla)	<ol style="list-style-type: none"> 1. Įrangos, reikalingos Halės ir Stadiono įveiklinimui bei numatytų viešųjų paslaugų teikimui ir komercinės veiklos vykdymui įsigijimas ir įdiegimas / sumontavimas. 2. Halės, Stadiono, Įrangos eksploatacija ir priežiūra. 3. Halės ir Stadiono patalpų / erdvių nuomos organizavimas. 4. Teritorijos priežiūra (tvarkymas, valymas). 5. Neformalaus ugdymo paslaugos teikimas. 6. Sporto, kultūros, laisvalaikio renginių organizavimas. 7. Konferencijų, mugių organizavimas. 8. Maitinimo paslaugų teikimas. 9. Reklaminių plotų nuoma. 10. Kitos pajamas generuojančios veiklos.
6.1.2. Veiklos, kurias privatus subjektas gali vykdyti savo iniciatyva ir rizika	

6.2. Perduodamų / pasiliekamų veiklų pasiskirstymas biudžeto eilutėse (realios vertės)		
	Viešojo subjekto pasiliekamų veiklų, kurios neįtrauktos į VPSP projektą, finansinio srauto vertė (be PVM)	VPSP projekte perduodamų veiklų privačiam subjektui finansinio srauto vertė (be PVM)
6.2.1. Kapitalo išlaidos:		2 311 310
6.2.1.1. Žemė		0
6.2.1.2. Nekilnojamasis turtas		0
6.2.1.3. Statyba, rekonstravimas, kapitalinis remontas ir kiti darbai		0
6.2.1.4. Įranga, įrenginiai ir kitas ilgalaikis turtas		1 803 460
6.2.1.5. Projektavimo, techninės priežiūros ir kitos su investicijomis į ilgalaikį turtą susijusios paslaugos		0
6.2.1.6. Kitos paslaugos ir išlaidos		0
6.2.1.7. Reinvesticijos		507 850
6.2.2. Veiklos pajamos		12 667 398
6.2.3. Veiklos išlaidos:		8 202 086
6.2.3.1. Žaliavos		0
6.2.3.2. Darbo užmokesčio išlaidos		3 525 849
6.2.3.3. Elektros energijos išlaidos		1 649 588
6.2.3.4. Šildymo (išskyrus elektrą) išlaidos		866 930
6.2.3.5. Infrastruktūros būklės palaikymo išlaidos		529 459
6.2.3.6. Kitos išlaidos		1 630 261
6.2.4. Pirkimo PVM (PVM nuo eilučių 6.2.1. + 6.2.3. – 6.2.2.). Eilutė pildoma tik jei pinigų srautai nurodomi be PVM.		1 192 769 (mokėtinas PVM)
CPVA išvada		
<i>I. Veiklų perdavimo logiškumas, teisėtumas, pagrįstumas ir efektyvumas</i>		

Iki Halės ir Stadiono rekonstravimo juos eksploatavo KMSA kontroliuojama VšĮ S. Dariaus ir S. Girėno sporto centras. Įvertinus tai, kad rekonstravus Halę ir Stadioną bus sukurta infrastruktūra, atitinkanti aukščiausius Europos Sąjungos standartus, kurioje bus galima organizuoti tarptautinio lygio sporto varžybas ir kultūrinius renginius, KMSA nusprendė likviduoti VšĮ S. Dariaus ir S. Girėno sporto centrą, kadangi jis neturi nei finansinių, nei žmogiškųjų išteklių valdyti bei prižiūrėti tokius objektus, o taip pat užtikrinti nepertraukiamą jų veiklą. Be to, dauguma Halėje ir Stadione numatomų veiklų (išskyrus neformalaus ugdymo paslaugą) yra komercinio pobūdžio, todėl vadovaujantis Konkurencijos įstatymu ir Koncesijų įstatymo nuostatomis turėtų būti organizuojama skaidri procedūra atrinkti subjektą, kuriam bus suteikta teisė vykdyti IP ir PK numatytas veiklas. Taip pat pažymėtina, kad pagal Vietos savivaldos įstatymo 9 straipsnį tik viešąsias paslaugas, susijęs su neformaliu ugdymu KMSA gali perduoti savo kontroliuojamam juridiniam asmeniui. Projekte KMSA numato, kad tokias viešąsias paslaugas Halėje galėtų teikti tiek privatus subjektas, tiek ir kiti subjektai, įskaitant KMSA kontroliuojamus juridinius asmenis, kuriems privatus subjektas nuomotų patalpas paslaugų teikimui.

Atsižvelgiant į teisinį reglamentavimą bei KMSA pateiktus IP ir PK, aukščiau nurodytų veiklų perdavimas privačiam subjektui yra logiškas, pagrįstas ir teisėtas. Tačiau būtina atkreipti dėmesį, kad atsižvelgiant į tai, kad Halės ir Stadiono rekonstrukcijos darbus vykdo KMSA, todėl KMSA turi įvertinti, kad dėl netinkamų Halės ir Stadiono projektavimo bei rekonstrukcijos darbų atlikimo, privatus subjektas gali neužtikrinti kokybiškų paslaugų teikimo ar apskritai paslaugų teikimo Halėje ir Stadione.

II. Atribojimai, susiję su veiklų perdavimu / vykdymu

Pagal pateiktą informaciją, KMSA, gaudama Europos Sąjungos struktūrinės paramos finansavimą rekonstruojant Halę, įsipareigojo užtikrinti, kad ne mažiau, kaip 70 proc. laiko Halė bus naudojama neformalaus ugdymo paslaugų teikimui. Kadangi šį įsipareigojimą KMSA planuoja perduoti privačiam subjektui, todėl privataus subjekto komercinės veiklos vykdymas Halėje yra apribotas.

III. Pinigų srautų, susijusių su veiklų, įtrauktų į Projekto apimtį ir neįtrauktų, tačiau susijusių su Projekto rezultatų pasiekimu, vertės detalizacija biudžetinėse eilutėse

Šiuo metu yra modernizuojami Halė ir Stadionas, kuriuose iki rekonstrukcijos buvo vykdomos veiklos. Atlikus rekonstrukcijos darbus ir įgyvendinus Projektą (papildomai įgijus įrangą ir būtinas priemones), bus gerokai praplėsta planuojamų vykdyti paslaugų ir renginių apimtis. Šiame IP yra atvaizduojamas vykdomos veiklos pokytis nuo esamos situacijos (iki modernizacijos), tai yra nurodyta ir finansiniuose srautuose. Vykdamas privataus subjekto atranką bus perduodama visa veikla, todėl Projekto finansinis veiklos vykdymo srautas pateikiamas visa apimtimi.

7. Rizikų paskirstymas			
Rizikų grupės	Viešasis subjektas		Privatus subjektas
	Veiklos, kurios neįtrauktos į VPSP projektą	VPSP projektas	
		VPSP projekte pasiliekomos veiklos	VPSP projekte perduodamos veiklos
7.1. Statybos rizika			X
7.2. Tinkamumo rizika			X

7.3. Paklausos rizika			x
<p>CPVA išvada</p> <p>I. Statybos rizika</p> <p>Projekto apimtyje nagrinėjama statybos rizika yra susijusi tik su Halės ir Stadiono įrengimo darbais bei įrangos įsigijimu ir montavimu, t. y. viešųjų paslaugų teikimui (neformaliai ugdymui) ir komercinių veiklų vykdymui reikalingos Įrangos įsigijimas, eksploatacija ir priežiūra perduodama privačiam subjektui. Atsižvelgiant į veiklų pasidalinimą tarp VPSP sutarties šalių, statybos rizikos (Įrangos įsigijimas, montavimas ir priežiūra), numatytos Projekto apimtyje, perdavimas privačiam subjektui iš esmės yra pagrįstas ir logiškas.</p> <p>II. Tinkamumo rizika</p> <p>Projekte privačiam subjektui perduodamos veiklos susijusios su tinkamu Halės ir Stadiono įrengimu ir šios infrastruktūros objektų eksploatacija, priežiūra bei teikiamų paslaugų kokybės užtikrinimu. Įrangos, Halės ir Stadiono ir jos eksploatacijos bei priežiūros paslaugų, o taip pat teikiamų viešųjų paslaugų (neformalaus ugdymo) bei vykdomų komercinių veiklų, nurodytų IP ir PK kokybės ir tinkamumo rizika perduodama privačiam subjektui. Tačiau atkreiptinas dėmesys, kad kadangi Halės ir Stadiono rekonstrukcijos darbus vykdo KMSA, todėl dėl netinkamų Halės ir Stadiono projektavimo bei rekonstrukcijos darbų atlikimo, privatus subjektas gali neužtikrinti kokybiškų paslaugų teikimo ar apskritai paslaugų teikimo Halėje ir Stadione.</p> <p>III. Paklausos rizika</p> <p>KMSA paklausos riziką perduoda privačiam subjektui – paslaugų, teikiamų Halėje ir Stadione poreikio ir apimties riziką, kainodaros pokyčius. Privatus subjektas pajamas generuos iš trečiųjų asmenų (lankytojų), rizikos priskyrimas atitinka Europos Sąjungos statistikos tarnybos (Eurostato) nuostatas dėl VPSP projektų statistinio vertinimo ir Koncesijų įstatymo nuostatas.</p>			

8. Partnerystės finansiniai rodikliai, Eur			
	Diskontuota vertė	Reali vertė	Nominali vertė ⁸
8.1. Valdžios ir privataus subjektų partnerystės Koncesijos projektas			

⁸ Nominali vertė suprantama, kaip vertė, kuri atspindi kiekvienu analizuojamu laikotarpiu esamas kainas. Indeksas naudojamas realių pinigų srautų konvertavimui į nominalius – 2 proc.

8.1.1. Maksimalūs viešojo subjekto turtiniai įsipareigojimai VPSP projekte (su PVM) ⁹	901 493	1 187 099	1 492 958
8.1.2. Maksimalūs Viešojo subjekto mokėjimai privačiam subjektui ¹⁰ (su PVM)	0	0	0
8.1.3. Prisiimami viešojo subjekto turtiniai įsipareigojimai PP ¹¹ (su PVM)	901 493	1 187 099	1 492 958
8.1.4. VPSP sutarties vertė (aktualu tik koncesijos atveju)	9 389 403	12 667 398	16 177 856
8.1.5. Tikėtinas skolos dydis viešojo subjekto biudžete (be PVM) ¹²	2 161 439	2 311 310	2 467 323
8.1.6. Pridėtinės vertės mokesčio (PVM) dalis, skaičiuojant maksimalius viešojo subjekto turtinius įsipareigojimus ¹³	-	-	-
Kita:			
8.1.7. Viešojo subjekto išlaidų ir rizikų, susijusių su VPSP projekto įgyvendinimu, tačiau kurios nėra įtrauktos į VPSP projekto apimtį, vertė.	-	-	-
8.1.8. Kita			

CPVA išvada

I. VPSP projekto finansinių rodiklių vertinimas

Projekto finansiniai rodikliai apskaičiuoti korektiškai, naudojant standartinę PP skaičiuoklę. VPSP būdas yra koncesija, o atlikus Projekto finansinį gyvybingumo vertinimą nustatyta, kad iš tiesioginių vartotojų gaunamos pajamos pilnai kompensuoja visas privataus subjekto

⁹ Privačiam subjektui perduodamų veiklų vykdymo išlaidos kartu su šių veiklų vykdymu susijusia rizika.

¹⁰ Privačiam subjektui perduodamos veiklos vykdymo išlaidos kartu su perduodamomis rizikomis.

¹¹ Viešojo subjekto prisiimamų rizikų, susijusių su privačiam subjektui perduodamomis veiklomis, vertė.

¹² Vertinama, atsižvelgiant į fiskalinės drausmės reikalavimus ir Europos Sąjungos statistikos tarnybos (Eurostato) reikalavimus.

¹³ Maksimali PVM mokėtina suma, kuri tikėtina grįš į valstybės biudžetą.

sąnaudas bei užtikrina rinkoje priimtina investicijų grąžą, todėl 8.1.1 eilutėje skaičiuojamosios rodiklių reikšmės „Maksimalūs viešojo sektoriaus turtiniai išsipareigojimai VPSP projekte (su PVM)“ yra prilyginamos 8.1.3 eilutei „Prisiimami viešojo subjekto turtiniai išsipareigojimai PP (su PVM)“, kurioje apskaičiuojama KMSA prisiimtų rizikų dalis pagal PP skaičiuoklėje pateiktus finansinius srautus ir pasiskirstytą rizikų matricą. Šiuo atveju, kai pajamos iš vartotojų yra pakankamos, tuomet viešajam subjektui nėra poreikio planuoti jokių mokėjimų privačiam subjektui ir eilutėje 8.1.2 skaičiuojamosios rodiklių reikšmės „Maksimalūs Viešojo subjekto mokėjimai privačiam subjektui (su PVM)“ prilyginamos nuliui.

8.1.4 eilutėje „VPSP sutarties vertė“ apskaičiuotos rodiklių sumos sudaro per visą Projekto ataskaitinį laikotarpį privataus subjekto gaunamos pajamos.. Apskaičiuojant Projekto rizikas panaudoti standartiniai rizikos tikimybių skirstinių parametrai, kurie skaičiuoklėje yra integruoti. Realių pinigų srautų konvertavimui į nominalius taikomas rekomenduojamas indeksas – 3 proc.

II. Tikėtino skolos dydžio, jei vadovaujantis fiskalinės drausmės ir Eurostato reikalavimais, sukurtas turtas būtų apskaičiuojama viešojo sektoriaus balanse, vertinimas

Tikėtinas KMSA skolos dydis, jei vadovaujantis fiskalinės drausmės ir Eurostato reikalavimais, sukurtas turtas būtų apskaičiuojamas viešojo sektoriaus balanse – 1 803 460 Eur (be PVM) realiaja verte.

9. VPSP projekto finansinis gyvybingumas¹⁴	
9.1. Metinis atlyginimas	Netaikoma
9.2. Koncesijos mokestis	Netaikoma
9.3. Atlygis (jei taikoma) ¹⁵	Netaikoma
9.4. Mokesčiai	Taikomi Halės ir Stadiono nuomos mokesčiai.
9.5. VPSP projekto grąža ¹⁶	Privataus subjekto vidinė grąžos norma – 8,3% , diskontuotas atsipirkimo laikotarpis – 14 metų. PP skaičiuoklės finansinio gyvybingumo vertinimo darbalapyje 7.2 daromos šios esminės prielaidos: - finansavimo struktūra: 30% - investicijų finansuojama nuosavu kapitalu, 70% - paskolos lėšomis; - privataus subjekto nuosavo kapitalo metinė grąža po mokesčių – 12%; - skolinto kapitalo palūkanų norma – 3,5%.
9.6. VPSP projekto finansinis prieinamumas ¹⁷	Planuojama, kad dėl teisės naudoti Halę ir Stadioną paslaugų teikimui suteikimo privačiam subjektui, Projekto įgyvendinimas nereikalaus KMSA biudžeto lėšų.
9.7. Kita	-

¹⁴ Angl. k. (financial viability) – finansinių galimybių padengti projekto išlaidas, vykdyti išsipareigojimus, sugeneruoti pakankamą grąžą privačiam subjektui kompleksinis vertinimas. Vertinimas atliekamas atsižvelgiant į investicijų projekto skaičiuoklės 7.2 darbalapį.

¹⁵ Atlygis suprantamas, kaip suteikiančiosios institucijos mokėjimas koncesininkui arba bet kurios rūšies finansinė nauda, įskaitant kompensacijas už viešųjų paslaugų teikimą ar investicijų subsidijas. Taikoma tik koncesijos atveju.

¹⁶ VPSP projekto veiklos pelno grąža skaičiuojama prieš nusidėvėjimą ir amortizaciją (angl. k. EBITDA)

¹⁷ Viešasis subjektas turi užtikrinti pakankamą finansavimą (jei aktualu), savo finansiniams išsipareigojimams vykdyti, jog VPSP projektas galėtų būti įgyvendintas.

CPVA išvada***I. VPSP projekto finansinio gyvybingumo iki pelno mokesčio vertinimas***

Projekto finansinis gyvybingumas planuojamas užtikrinti gaunamomis pajamomis, kurias tiesiogiai generuos vartotojai už organizuojamas veiklas. Projektas yra finansiškai gyvybingas ir taikant Projekte pateiktas prielaidas, papildomo finansavimo iš biudžeto nereikalauja. Svarbu paminėti, jog finansinės gražos ir gyvybingumo rodiklių apskaičiavimo ir koncesijos trukmės (14 m.) vertinimas atliktas, nustatant privataus subjekto mokėtiną 90 000 Eur (realiąja verte) metinį koncesijos mokestį KMSA, pradedant sekančiais ataskaitiniais metais po investicijų įgyvendinimo. Atsisakius koncesijos mokesčio, su Projekte numatytomis prielaidomis, atsipirkimo trukmė būtų apie 8 metai. Todėl koncesijos VPSP sutartyje būtina numatyti, kad privatus subjektas arba mokės koncesijos mokestį, arba dalinsis su KMSA pajamomis privačiam subjektui pasiekus VPSP sutartyje nustatytą pajamų ribą.

II. Mokestiniai klausimai (atleidimas / mokėjimas)

Kadangi planuojama Halę ir Stadioną privačiam subjektui perduoti nuomos teise, todėl turės būti taikomas turto nuomos mokestis. Atsižvelgiant į tai, kad Halėje ne mažiau, kaip 70 proc. laiko turės būti skiriama neformaliai ugdymui ir siekiant užtikrinti Halės prieinamumą didesniai lankytojų ratui, rekomenduojama apsvarstyti Halę privačiam subjektui perduoti patikėjimo arba panaudos teise, arba koncesijos konkurso metu derėtis su dalyviais dėl Halės kainodaros bei Halės nuomos mokesčio dydžio bei jo taikymo laikotarpio.

III. VPSP projekto patrauklumo rinkai vertinamas, atsižvelgiant į gražos rodiklius

Projekto graža pakankamai aukšta, Projektas patrauklus rinkai.

IV. Viešojo subjekto galimybių mokėti mokėjimus privačiam subjektui už veiklą vykdymą ir priimti kitus finansinius įsipareigojimus vertinimas

Planuojama, kad Projekto įgyvendinimas nereikalaus KMSA biudžeto lėšų.

10. VPSP projektą įgyvendinančio viešojo subjekto pasirengimas įgyvendinti

12.1. Rinkos suinteresuotumas VPSP projektu	Išsamus rinkos tyrimas nebuvo atliktas.	
12.2. Viešojo subjekto turima kompetencija / patirtis	KMSA šiuo metu įgyvendina 5 VPSP projektus, turi įsteigę atskirą padalinį KMSA, kuris atsakingas už koncesijų projektus, todėl darytina išvada, kad KMSA turi patirties ir kompetencijos įgyvendinant VPSP projektus. Šiuo metu jau yra paskirti už Projekto įgyvendinimą,	

	administravimą ir koordinavimą atsakingi asmenys.	
--	---	--

CPVA išvada

I. Rinkos tyrimas

Rengiant Projektą nebuvo atliktas išsamus rinkos tyrimas. KMSA planuoja Projektą viešai pristatyti rinkos dalyviams PPP mugėje, kurią CPVA planuoja organizuoti 2021 metų pavasarį.

II. Savivaldybės atsakingų asmenų kompetencija

Galutinė CPVA vertinimo išvada

1. Iškelto problemoms spęsti pasirinkta IP įgyvendinimo alternatyva socialiniu-ekonominiu požiūriu yra naudingiausia, kurią tikslinga įgyvendinti VPSP būdu, tačiau atkreiptinas dėmesys, jog nors Projekto ekonominiai rodikliai yra teigiami ir atitinka keliamus reikalavimus (ENIS>1, EGDV>0), tačiau Projekto nauda turėtų būti vertinama kompleksiskai ir į analizės apimtį tikslinga įtraukti Halės ir Stadiono rekonstrukcijos darbus ir kitas su jais susijusias išlaidas arba įverčiams pritaikyti koeficientus, proporcingus investicijų ir su jomis susijusių išlaidų dydžiui, todėl neturint visų papildomų duomenų, socialinė – ekonominė nauda galimai yra pervertinta šio IP apimtyje.
2. Nors IP nurodoma, jog siekiama rasti geriausią Halės ir Stadiono valdymo būdą (nuoma arba koncesija), tačiau iš esmės išsamiau atlikta tik įrangos įsigijimo ir koncesijos valdymo būdo analizė, kadangi abiejų alternatyvų finansinis srautas - tiek investicijų, uždirbamų pajamų, patiriamų išlaidų atžvilgiu yra identiškos, skiriasi tik turto likutinės vertės apskaičiavimai, kadangi pasirinktas analizės laikotarpis koncesijos atveju 15 m., nuomos - 10 metų. Vertinant esminius operatoriaus atrankos nuomos ar koncesijos pagrindais aspektus, šiems metodams taikomi veiklos organizavimo reikalavimai bei finansinių srautų pasiskirstymas yra skirtingi, todėl vertinama kaip KMSA pasirinkimą Halę ir Stadioną perduoti privačiam subjektui koncesijos pagrindais su visais veiklos kontrolės mechanizmais (dėl analizėje taikomo skirtingo laikotarpio skaičiuojant finansinius ir ekonominius srautus, tą atskleidė alternatyvų EGDV ir ENIS rodiklių reikšmės).
3. Kai kurie tiekėjų pasiūlymai yra 2019 metų, taip pat vienam įsigyjamam įrangos ar inventoriaus vienetui yra pateikiami tik po vieną pasiūlymą, dėl ko nėra galimybės atlikti skirtingų tiekėjų kainų palyginimo, todėl ilgesniu periodu faktinės investicijų vertės gali skirtis nuo planuojamų ir pareikalauti papildomų finansinių šaltinių pilnai investicijų apimčiai padengti.
4. Ateinančiu laikotarpiu kyla daug neapibrėžtumo dėl planuojamų veiklų vykdymo organizavimo ir tuo pačiu dėl planuojamų generuoti pajamų, kuriuos koreguoja pandemijos sukelti padariniai, todėl būtų tikslinga bent pirmaisiais veiklų vykdymo metais pajamų apimtis prognozuotis ženkliai pesimistiškesnes.
5. Atlikus Projekto finansinio gyvybingumo vertinimą nustatyta, kad Projekto įgyvendinimas būtų galimas: su planuojamu mokėti kasmetiniu (90 000 Eur realia verte) koncesijos mokesčiu, bendra privataus subjekto veiklos vidinė gražos norma yra 8,3%,

atsipirkimo laikotarpis – 14 metų. Tačiau būtina VPSP sutartyje numatyti, kad: 1) VPSP sutartis pasibaigtų anksčiau numatyto 15 metų termino, jeigu privatus subjektas investicijas susigražintų anksčiau; 2) privatus subjektas mokės koncesijos mokestį KMSA arba dalinsis pajamomis su KMSA, jeigu privataus subjekto pajamos viršytų tam tikrą VPSP sutartyje nustatytą pajamų ribą.

6. Atkreiptinas dėmesys, kad kadangi Halės ir Stadiono rekonstrukcijos darbus vykdo KMSA, todėl KMSA turi įvertinti, kad dėl netinkamų Halės ir Stadiono projektavimo bei rekonstrukcijos darbų atlikimo, privatus subjektas gali neužtikrinti kokybiškų paslaugų teikimo ar apskritai paslaugų teikimo Halėje ir Stadione. Be to, dėl nurodytos priežasties Halės ir Stadiono būklės palaikymo ir likutinės vertės riziką koncesijos konkurso dalyviai gali įvertinti, kaip per didelę ir neapibrėžtą.

Vertinimą atlikusių ekspertų vardas, pavardė, ir parašas

1. Neringa Pažūsienė
2. Egidijus Šerkšnas